

POLITIKA

EKSKLUVNO TONČI TADIĆ: Putin samo prijeti u "prazno" nuklearnom bombom

Autor Andrea Latinović
Objavljeno | Utorka, 22.11.2022.

Nekadašnji saborski zastupnik Hrvatske stranke prava, **Tonči Tadić**, **svojevremeno je proglašen i za najboljeg i najaktivnijeg parlamentarca, a poslu** struci je nuklearni fizičar. Otišao je iz aktivne politike i vratio se poslu kojega najbolje zna; i dalje radi na Institutu "Ruđer Bošković" u Zagrebu, na **Zavod za eksperimentalnu fiziku**, u Laboratoriju za interakcije ionskih snopova.

U javnosti se ponovno počeo pojavljivati odmah nakon ruske invazije na Ukrajinu, kada je ruski despota **Vladimir Putin** počeo prijetiti svijetu uporabom nuklearnog oružja, podižući tenzije i strah na najvišu razinu. Tadić je sve ove mjesecu smireno objašnjavao da je to samo zastrašujući blef diktatora koji očito broji zadnje godine na tom mjestu, precizno analizirajući zašto do toga neće doći.

Razlozi za napad na Ukrajinu koje je Putin navodio bili su, u najmanju ruku, bizarni?

Putinov govor emitiran ujutro uoči opće invazije na Ukrajinu pokazao je što on doista želi; ni manje, ni više, nego smjenu vlasti u Kijevu "sastavljenu od narkomana i kriminalaca" te "denacifikaciju" Ukrajine, a sve, naravno, u korist ukrajinskog naroda te napose Rusa u Ukrajini "koji već osmu godinu trpe genocid". To je tek mali dio posve bizarnog nastupa patuljastog ruskog diktatora s licem fiksiranim botoksom, koji je 50 minuta objašnjavao kako po njemu ne postoji nikakva "ukrajinska nacija", jer su to sve zapravo Rusi, ne postoji ni Ukrajina kao država, jer je umjetno stvorena, ne postoji ni ukrajinska crkva, jer su je umjetno

NAJČITANije

1 Hrvatski novinar se bez ikakvog razloga obrušio na popularnog pjevača i igrače: Oni nisu svjesni da nije u redu pjevati Thompsona

2 RACIJE U NJEMAČKOJ! Migrant nožem ubio curicu, a policija hapsi 'naciste' koji su kao htjeli srušiti vladu

3 HEIDENHEIMER ZEITUNG O HRVATSKOJ I KRAMARIĆU: "Izbornik i igrači spremni su hodati kroz vatru za svoju zemlju!", "Hrvate spaja nacionalni identitet iz kojeg proizlazi poseban ponos na reprezentaciju"

INTERVJU IVAN PENAVA: Grad Vukovar je zasigurno jedno od najisplativijih mesta za

stvorili stranci (Austrija), ne postoji ni ukrajinska povijest, ni baština, jer su obje ruske! Svi koji tvrde suprotno su, naravno, kriminalci i nacisti, a na njemu je da štiti ruski narod od takvih, pa čak i onaj dio Rusa koji sebe (barem zasad) smatra Ukrajincima. Na čelu tih tzv. ukrajinskih nacista je, jasno, ukrajinski predsjednik **Vladimir Zelenski** (inače Židov!), koji nije svoje političke protivnike potroval, pobjio, pozatvarao, ili prognao, kao što je to svojima učinio Putin. No, stvarni razlog se provlačio "između redaka": spriječiti Ukrajinu da bude što bliže EU i NATO, a izvan ruske orbite, za što mu treba marionetska vlada u Kijevu.

Umjesto naoružanog "ugroženog ruskog stanovništva", kojim je skrovito upravljala ruska vojna obavještajna služba GRU i ograničenog ratnog sukoba u Donbasu, dobili smo otvorenu i opću invaziju Ukrajine koju bez skrivanja i zadrške izvodi Vojska Rusije.

Putin je tim napadom ujedno prekršio niz međunarodnih sporazuma koje je Rusija potpisala?

U prvom redu je Sporazum o mirnom razdruživanju SSSR-a iz rujna 1991. godine, kojega su potpisali predsjednici i premijeri Rusije, Ukrajine i Bjelorusije, a u kojem je jasno stoji da će sve tri zemlje poštovati teritorijalne suverenitete ostalih zemalja potpisnica. Rusi su se tada obavezali na čuvanje teritorijalnog integriteta Ukrajine i to je eksplicitno napisano, što sada krše! Drugi sporazum je onaj Budimpeštanski, kojim je 1994. Ukrajina pristala eliminirati svoj nuklearni arsenal od 1900 nuklearnih bojnih glava, koji je u to vrijeme bio veći od Kine, Francuske i Velike Britanije zajedno. Kompletno oružje Ukrajina je mirno predala Rusiji, a sigurnosni jamci sporazuma bile su Rusija, SAD i UK.

Zašto se na početku invazije smatralo da SAD i UK previše burno reagiraju na ruske prijetnje Ukrajini, mnogi podržavatelji ruske politike glasno su tvrdili, što čine i danas, kako su upravo SAD i UK "ratni huškači", a takve su optužbe dolazile i iz Kremlja. Ljudi, zapravo, nisu razumjeli povijest ruskih gaženja međunarodnih sporazuma i stalnih napada na Ukrajinu u posljednjih dvjestotinjak godina?

Da, SAD i Ujedinjeno Kraljevstvo reagirale su odmah i to vrlo oštro, jer ih je na to obvezivao upravo Budimpeštanski sporazum i sigurnosna jamstva dana Ukrajini. Naravno, možemo promišljati što bi bilo da je Ukrajina zadržala taj nuklearni arsenal, koliko bi ih koštalo njegovo održavanje i slično, ali, posve je sigurno da u tom slučaju ne bi bilo ni "ruskih SAO Krajina" na istoku Ukrajine, niti sadašnje invazije na Ukrajinu. Kod nuklearnog oružja vrijedi, naime, jasno pravilo: nitko ne ratuje protiv zemlje koja ga ima i svi ga se nastoje domoći kako ne bi bili predmetom međunarodnog pritiska, ili agresije pa je stoga ukrajinski potez iz 1994. time još čudniji, ali razumljiv u duhu povjerenja u "bratski narod".

Umjesto ova dva stvarna sporazuma koja Rusija prešuće jer ih krši, često se spominjao nepostojeći navodni "sporazum o neširenju NATO-a na zemlje Istočne Europe". Riječ je, zapravo, o usmenom obećanju koje je američki ministar vanjskih poslova **George Baker** dao sovjetskom vodi **Mihailu Gorbačovu** 1990. da se NATO neće širiti na zemlje SSSR-a, niti na zemlje Varšavskog pakta. Ta njegova izjava nikada nije potpisana kao sporazum, a dana je čelniku SSSR-a u trenutku kada su još postojali i Sovjetski Savez i Varšavski pakt. To, međutim, danas nakon raspada SSSR i Varšavskog pakta više ne vrijedi, jednako kao što nakon 1918. i

4 ulaganje u Republici Hrvatskoj zbog brojnih pogodnosti koje nudi poduzetnicima, a što oni i prepoznaju

5 Dalić poslao snažnu poruku zlim ljudima koji su ga htjeli smijeniti: Ova reprezentacija je mjesto domoljublja, zajedništva, ljubavi i hrvatske zastave

Je li po vama Pavao Vujnovac iz PPD trebao biti napadan zbog skupocjene ogrlice koju nije prijavio carini?

- Da, svaki građanin bi trebao biti javno prozvan ako mu se takvo nešto pronađe
- Ne, trebao je prijaviti ogrlicu, ali ako su mu ju i našli to je njegova privatna stvar

Odgovori

raspada Austro-Ugarske nisu više vrijedila usmena jamstva o međunarodnim odnosima koja je svojedobno **Vittorio Emanuele** dao **Franji Josipu**.

Moskva godinama uvjerava svoje građane kako je Ukrajina "leglo korupcije" i najkorumpiranija država Europe. Kada slušate "putinofile", oni tu tezu o korupciju ponavljaju kao svojevrsnu "mantru", u nedostatku pravih argumenata.

Ruska propagandna mašinerija govori o Ukrajini kao o korumpiranom režimu, no na listi Transparency Internationala, uostalom, vidi se da je korupcija u Ukrajini manje prisutna nego u Rusiji.

Koje su najveće Putinove loše procjene, zbog čega je razvidno da Rusija gubi rat?

Putinova invazija na Ukrajinu temeljila se na četiri posve krive obavještajne procjene. Prva je bila da će se onih 40 posto Ukrajinaca koji govore ruski dići na ustanak čim ruska vojska stupi na tlo Ukrajine. No, polovica njih se osjeća Ukrajincima, iako govore ruski, jer je ukrajinski bio stoljećima potiskivan. A i dobar dio onih koji se osjećaju Rusima sretni su što žive u Ukrajini, a ne u Rusiji pod vlašću Putina.

Druga procjena bila je da nitko na Zapadu neće reagirati, kao što nije ni kod napada na Gruziju 2008., niti nakon aneksije Krima i uspostave "SAO Krajina" u Donbasu 2014. Radi toga, a posebno radi poniznog ponašanja Njemačke i drugih EU članica ucijenjenih ruskim plinom, Putin je logično zaključio kako može bez bojazni narediti invaziju na Ukrajinu. Međutim, dobio je žestoki odgovor od EU i od NATO-a, koji nikada nisu bili toliko ujedinjeni kao danas. No, da su mu se ranije oštire suprotstavili, ovoga rata vjerojatno ne bi ni bilo! Kao što Hitler ne bi napao Poljsku da Zapad nije šutio kod pripajanja Austrije i Čehoslovačke.

Posebno su zgroženi bili čelnici Njemačke i Francuske, koji su Vladimira Zelenskog uvjerali da neće biti ruske agresije, jer im je to Putin mjesecima i godinama osobno jamčio, mirno im lažući u oči. Ukrajina radi umirivanja od strane Francuske i Njemačke nije na vrijeme mobilizirala svoju vojsku, niti nabavila veću količinu oružja. Onda su svi shvatili da ih Putin je godinama lagao pripremajući ovaku invaziju – jer ovo se ne priprema preko noći, niti je posljedica ove, ili one "ukrajinske provokacije".

Treća ključna kriva ruska procjena bila je da će se ukrajinska vojska raspasti i predati, jer nisu spremni za ovakav rat. No, to se nije dogodilo ni u prva tri dana rata, unatoč iznenađenju i silovitosti ruskog napada, ni za tjedan dana, pa ni do danas. Rusi su u napad na Ukrajinu, državu s 44 milijuna stanovnika, poslali 200.000 ljudi (u usporedbi sa 180.000, koliko je Hrvatska poslala u napad na SAO Krajinu!). No, na bojištu je ubrzo bilo 245.000 Ukrajinaca iz stalne vojske i 220.000 pričuve, uz teritorijalnu obranu. Svi su dobro znali svoj posao te su zaustavili, ili usporili ruske prodore. Kako je to moguće? Zato što ovaj rat traje već osam godina te je na bojištu u Donbasu veliki broj Ukrajinaca stekao borbeno iskustvo.

Putin je 20 godina gradio image ruske vojske kao nesavladivog stroja koji "melje" sve pred sobom, pa kud ne bi "samljeo" Ukrajinu? Na bojište je zato poslao mali broj ljudi u ograničenu "Specijalnu operaciju", jer tko bi se odazvao na opću mobilizaciju ako majčica Rusija nije ugrožena od strane invazije?

Četvrta kriva procjena bila je da će Zelenski pobjeći, jer je glumac, a ne političar. No, glumac se pokazao itekako dorastao novoj ulozi kao izvrstan komunikator i govornik, koji puta patetičan, ali svakako daleko bolji ratni vođa od Putina. U brojnim parlamentima nastupio je video vezom, osiguravajući potporu Ukrajini. Njegova odluka da ostane u Kijevu i po cijenu smrti bila je presudna za moral vojske i naroda!

Uvjereni ste da Putin i Rusija ne mogu dobiti ovaj krvavi rat, a Ukrajinci su nevjerljivo hrabri borci, uz pomoć kompletno ujedinjenog naroda i strahovite logistike Zapada?

Ne, Putin ovaj rat ne može dobiti i toga je sve više svjestan. Plaši se ispasti gubitnik na domaćoj sceni, a dobro zna kako je prošao **Nikolaj Romanov** prije sto godina nakon poraza u Prvom svjetskom ratu. Zato se zanosi mišlju da će taktika

Ratka Mladića, odnosno, mahnito razaranje gradova donijeti pobjedu u vrlo krvavom i bespoštednom ratu. Kako Putin uopće misli postići pobjedu? Protjerivanjem deset milijuna Ukrajinaca? Likvidacijom njih još toliko? Pa svi preživjeli Ukrajinci će u idućih pet generacija toliko mrziti Ruse da nikome ne bih bio u koži od tih ruskih okupacijskih snaga.

Putin je uspio u nečemu čemu se nije nadao: ujedinio je sve Ukrajince (čak i one donedavne "rusofile"), NATO i EU protiv sebe. Sankcije nametnute Rusiji od SAD, EU, Japan, Kanade, UK i Australije do sada su neviđene u opsegu i učincima, nadilazeći one iz doba Hladnog rata. To će bez sumnje razoriti rusko gospodarstvo, koje se neće desetljećima oporaviti.

Tome treba dodati pokidane gospodarske i znanstvene veze Rusije s najrazvijenijim dijelom svijeta. Doduše, neki od političara u EU (primjerice, **Viktor Orban**, ili austrijski socijalisti), bili bi najsretniji da Ukrajina kapitulira, kako bi mogli nastaviti koristiti ruski plin kao da se ništa nije dogodilo, makar poginulo milijun Ukrajinaca. Isto vrijedi i za međunarodne korporacije koje bježe iz Rusije. No, da sada itko od njih otvoreno pokaže simpatije za Putina, građani bi ga prezreli.

Ruska nuklearna prijetnja?

Ruska invazija na Ukrajinu, najvažniji međunarodno-politički događaj prve polovice 21. stoljeća, rat je neviđen po veličini i žestini još od Drugoga svjetskog rata. Uz to, rat se vodi u zemlji koja ima 16 aktivnih nuklearnih reaktora, uz onaj zloglasni černobilski (pogašen i pod betonskim sarkofagom, zajedno s još tri pored njega). Drugi je presedan serija ruskih prijetnji uporabom nuklearnog oružja protiv NATO-a, odnosno, protiv Ukrajine. Obje su nuklearne prijetnje izazivale silan strah u Hrvatskoj, ali i u drugim zemljama EU-a. Sve je, naravno, praćeno tipično ruskim izjavama "kako je ruski narod sposoban trpjeti više od naroda u EU-a", odnosno, kako je "rusko nuklearno oružje najmoćnije na svijetu".

Pokušajmo zato smireno razmotriti koliko su obje nuklearne prijetnje realne, kako ona s ruskim razaranjem neke ukrajinske nuklearne elektrane, tako i ona s (ograničenim) nuklearnim ratom koji bi započela Rusija na tlu Ukrajine. Pri tome treba imati u vidu da je bitan problem dugotrajna kontaminacija tla, koju uzrokuje rasuto nuklearno gorivo. Njega pak u nuklearnoj bombi ima najviše nekoliko desetaka kilograma, dok pri razaranju nuklearke govorimo o rasipanju desetaka tona nuklearnog goriva! U Hirošimi je od prve nuklearne bombe smrtno stradalo 140.000 ljudi, no grad je danas jednako, ili više naseljen kao 1945. U Černobilu je pak smrtno stradalo nekoliko desetaka ljudi, no tamo se ljudi neće vratiti nikada zbog silne radioaktivne kontaminacije zemljišta.

Od spomenutih 16 ukrajinskih reaktora samo su dva slična bivšemu, černobilskom, ali su vrlo blizu zapadne granice Ukrajine, dakle, na području koje sve bolje štiti ukrajinska protuzračna obrana. Svih je ostalih 14 reaktora ruskog VVER tipa, vrlo slični ovomu u NE Krško, gdje je sam reaktor čelična posuda, smješten unutar betonskog bunkera stijenke debljine gotovo dva metra, uz osam cm čelika. Takav oklop teško je, ili nemoguće probiti topništvom, odnosno, potrebna je doista jaka eksplozija da bi se tomu naškodilo. No i tada problema može biti samo ako dotični reaktor radi. Praksa je, međutim, da se reaktori gase u jeku ratnih sukoba, radi njihova kontroliranog i postupnog hlađenja.

Naime, zaustavljanje nuklearne reakcije ubacivanjem kontrolnih šipki ne znači kraj posla, jer reaktor ostaje vruć s vrlo velikom akumuliranim toplinskom energijom. Zato mu je u postupku hlađenja nužno dovesti električnu energiju sa strane, radi pokretanja pumpi za hlađenje. Dođe li u tom trenutku do topničkog razaranja uklopog postrojenja, u pitanje dolazi hlađenje reaktora, što može uzrokovati pregrijavanje i eksploziju.

Zato su približavanjem ratnih operacija u NE Zaporižje brzo pogašena i ohlađena četiri od šest tamošnjih reaktora. Usred te operacije Rusi su gađali upravnu zgradu i uklopno postrojenje, ali, nasreću, bez većih posljedica. Presedan je, međutim, u povijesti ratovanja, to što NE Zaporižje služi kao rusko topničko i raketno uporište iz kojeg Rusi mahnito danomice razaraju gradove Nikopolj i Marhanec na suprotnoj obali Dnjepra. Ruski su topnički i raketni sustavi među zgradama reaktora, dok su u prostorijama s turbinama smješteni ruski kamioni sa streljivom. Sve to čine u nadi da će isprovocirati uzvratnu paljbu Ukrajinaca po spomenutoj nuklearki. Ukrajinci vjerojatno gađaju Ruse, ali to čine precizno dronovima, pazeći da ne oštete ni reaktore, ni ostalu opremu, a posebno ne bazen s istrošenim nuklearnim gorivom koji je čitav kilometar dalje od ruskih topničkih položaja. A samo se idiot skriva iza nuklearnog reaktora!

Nikakva ruska nuklearna bomba nad Ukrajinom neće dovesti do postizanja tog cilja. Najprije, nuklearne bombe ni pri prvoj uporabi u povijesti 1945. nisu dovele do kapitulacije Japana. Naime, Japan nije kapitulirao zbog nuklearnih bombi, nego zbog ulaska SSSR-a u rat, shvativši da su ostali međunarodno posve izolirani te da im prijeti podjela na sovjetsku i američku okupacijsku zonu.

Zato ni u ovom ratu moguća ruska nuklearna bomba ne bi dovela do kapitulacije Ukrajine, nego bi otvorila Pandorinu kutiju užasa. Ruska nuklearna bomba nad Kijevom pretvorila bi Zelenskog i svu ukrajinsku vladu u mučenike. Rat ne bi stao, nego bi Ukrajina ubuduće odbijala bilo kakve pregovore s Rusima kao divljacima. Od Rusije bi se odmaknule sve dosad neutralne zemlje, kao od pomahnitale države koja se koristi nuklearnim oružjem u ograničenom sukobu i agresiji protiv nenuklearne zemlje. Rusija bi međunarodno bila izolirana unutar UN-a, kao Sjeverna Koreja. U samoj bi Rusiji pak bilo jako teško objasniti čemu je silnoj ruskoj vojsci bila potrebna nuklearna bomba u ograničenoj "Specijalnoj operaciji", koja i nije pravi rat?!

Za jedne je Putin "genij", za druge "psihopat"?

Ovakva Putinova prozirna dječja logika zapravo je na tragu svega što smo vidjeli u ovom ratu od 24. veljače 2022. Naime, u javnosti posve ravnopravno egzistiraju dvije slike Putina. Po jednima on je "genijalni strateg", "lukavac s mudrim potezima kojeg se ne da navući", "sve ovo što radi je isplanirao" (čak i poraze na ukrajinskom bojištu?!). Za druge je pak on "luđak", "poremećeni lik", odnosno, "dao se navući na rat", ili je "bio na to prisiljen". Pazite, Putin ne može biti istodobno i "genijalni strateg koji vuče lukave poteze" i "neuračunljiv lik koji se da navući ili biti prisiljen na nešto". Ili je jedno, ili je drugo!

Po mojoj sudu, on nije ni jedno ni drugo. Putin je naprsto prosječno inteligentan čovjek, ali do srži pokvaren i zainteresiran samo za svoju poziciju na čelu Rusije, koju pak želi opet pretvoriti u SSSR. Uz to je oportunist te beskrupulozno koristi svaku priliku koja mu se ukaže, dok kompromisne i mirovorne prijedloge doživljava kao slabost. Otpor svojim planovima, posebno ako dolazi od strane

nuklearnih supersila, doživljava vrlo ozbiljno, no istodobno prezire zemlje koje smatra slabijima od sebe. Zapravo, mentalitet vrlo sličan Miloševiću, a čak su im i retorika i imperijalne strategije iste.

Putinove prijetnje nuklearnim oružjem imaju pak posve drugu svrhu, po svoj prilici dati do znanja da je spremjan pregovarati kako bi zadržao osvojena područja Ukrajine i tako skratio rat. No, šanse da Putin doista upotrijebi nuklearno oružje u Ukrajini su male. Treba jasno reći da Hrvatska ne bi imala nikakvih posljedica od nuklearne bombe koja bi bila bacena na Ukrajinu. Ali, to se neće dogoditi.

Uostalom, ako ta jedna bomba doista dovodi do kapitulacije Ukrajine, zašto je nije upotrijebio na samom početku rata, recimo, nakon poraza kod Kijeva? Nije i neće iz istih razloga kao ni sada, jer se Ukrajina radi te bombe neće prestati boriti.

U ovom članku: Istaknuto

POVEZANE VIJESTI

**IKER CASILLAS:
Jedanaesterac za
Argentinu nepra-..**

PAULA ⏲ PRIJE 25 MINUTA

Bivši glavni urednik Sportskih novosti ogorčen: Di...

PAULA ⏲ PRIJE 4 SATA

Hrvatski novinar se bez ikakvog razloga obrušio na p...

PAULA ⏲ PRIJE 1 DAN

**A HRVATI ŠUTE!
Bugari zasuli ja-
jima zgradu Euro...**

PAULA ⏲ PRIJE 1 DAN

